

Taser udělal z hromotluka bezvládný pytel. Zbraň na sobě zkoušejí i samotní policisté

Po telefonátu na tísňovou linku ochránci zákona na místo činu dorazí nejpozději do pěti minut. Kdysi to trvalo i dvacet minut

JAROSLAV PERDOCH

Ostrava – Jsou nepřehlédnutelní. Černé kombinézy, pod kterými se rýsuje neprůstřelná vesta, na uniformě nespočet kapes a přihrádek pro nejrůznější věci, vysílačkou počinaje a zbraněmi konče. Respekt budí při fotbalových zápasech i demonstracích, kde stojí v první linii. Řeší rodinné potyčky i hospodské rvačky. Často jsou první na místech trestných činů a v jejich rukou díky rychlému zásahu skončila řada překvapených pachatelů od zlodějí přes násilníky až po sexuální delikventy. Takoví jsou příslušníci oddělení hlídkové služby ostravské policie. I díky nim kriminalita v moravskoslezské metropoli postupně klesá.

V současné době slouží v řadách hlídkové služby 107 policistů, což je o třiašedesát více než v roce 2012, kdy tento útvar začal po transformaci fungovat. Jeho hlavním úkolem je co nejrychlejší výjezd na tísňová volání. Zatímco ještě před několika roky lidé čekali na policisty deset, dvacet i více minut, nyní by se měl člověk po telefonátu na tísňovou linku dočkat pomoci do pěti minut.

„Zažil jsem dřívější i současnou dobu. Oproti předchozím rokům se to zlepšuje, což je dobře. Mám z toho dobrý pocit, a to nejen jako policista. Mám rodinu a vím, že když nebudu doma, a něco se stane, tak tam nejpozději do pěti minut přijede hlídka a vyřeší to,“ řekl příslušník oddělení hlídkové služby David Pukan (37 let), který v řadách policie slouží od roku 2004.

Nonstop

„Ty dojezdové časy byly kdysi dlouhé, což vyvolávalo oprávněnou kritiku. Situace byla neúnosná,“ uvedl ředitel ostravské policie René Dočekal s tím, že po reorganizaci a nábore nových policistů došlo k výraznému zlepšení. „Nyní od okamžiku, kdy někdo zavolá na tísňovou linku, je do pěti minut na místě minimálně jedna hlídka,“ řekl René Dočekal.

V současné době je v Ostravě připraveno zasáhnout v kteroukoliv denní dobu pět dvoučlenných speciálně vybavených autohlídk hlídkové služby. „Od září chci, aby se počet hlídek, které nepřetržitě operují v terénu, zvýšil na šest až sedm. Optimálně si

představuji sedm až osm hlídek,“ uvedl René Dočekal, podle kterého se rychlost dojezdu odrazila i na zvýšeném počtu zadržených pachatelů. „A pachatelé si to začali uvědomovat. Došlo jim, že to, co si mohli kdysi dovolit, jinak už dneska jen tak lehce neprojde,“ doplnil René Dočekal.

Účinný taser

Policisté hlídkové služby mají speciální vybavení – mimo jiné nosí neprůstřelnou vestu, ve výbavě mají útočný nůž a pistoli, jejíž součástí je svítilna.

Sáhnout mohou také po samopalů či taseru, což je zbraň, která vystřelenými elektrodami paralyzuje nervovou soustavu pachatele.

„Je to novinka. Taser používáme od dubna. V rámci školení si ho na sobě vyzkoušeli i samotní policisté, aby poznali, jak působí,“ řekl velitel oddělení hlídkové služby Jiří Hubert.

„Je to opravdu účinná zbraň. Má padesát tisíc voltů a dostřel přes sedm metrů. Je tam i zaměření. Po zásahu jsem se svalil jako pytel. Nely jsem schopen vůbec nic udělat. Člověk je vysílený, ja-

TASER. Policisté hlídkové služby mají ve své výbavě i taser, což je zbraň, která vystřelenými elektrodami paralyzuje nervovou soustavu pachatele. Foto: Deník/Pavel Sonnek

ko by běžel maraton,“ potvrdil David Pukan.

Ostravští policisté taser zatím použili dvakrát. „Jednou to bylo přiložení na tělo, podruhé při konfliktu dvou rodin na ulici. Po příjezdu byla napadena policistka. Taser jsme použili proti dvoumet-

rovému chlapovi, který šel hned k zemi,“ doplnil velitel oddělení Jiří Hubert s tím, že policisté hlídkové služby měsíčně absolvují 850 až 900 výjezdů na tísňová volání.

„Jsou to například výtržnosti, hospodské rvačky, napadení mezi druhy, ale i zá-

važnější případy. S kolegy jsme například vyjžděli k pokusu o znásilnění. Informace byla velmi rychle předána a díky souhře a spolupráci s operačním střediskem a dalšími útvary byl pachatel za nedlouho zadržen,“ uzavřel David Pukan.

Rubrika je společným projektem Deníku a internetové právní poradny Právní linka

PETR KAUSTA.

Autor je advokát z advokátní kanceláře Kausta & Zientková & partneři.

SLOVO PRÁVNÍKA...

Úpravu nabytí vlastnického práva ve svých základních rysech nový občanský zákoník přebírá. K drobným změnám dochází v oblasti ztracených věcí. Nově nabude vlastnické právo ke ztracené věci obec nebo nálezece až po uplynutí tří let od vyhlášení nálezu (dříve byla tato lhůta šestiměsíční). Ke změnám také dochází v oblasti opuštěných věcí (tedy u takových věcí, které vlastník úmyslně opustil). Zákon však stanovuje: „Má se za to, že každý si chce podržet své vlastnictví a že nalezená věc není opuštěná. Kdo věc najde, nesmí ji bez dalšího považovat za opuštěnou a přivlastnit si ji.“ Věc, kterou její vlastník záměrně opustil, si může každý přivlastnit, pokud tomu nebrání zákon nebo právo jiného na přivlastnění věci (například zbraně). Tato premisa však platí pouze pro věci movité.

U nemovitých věcí nově platí jiné pravidlo. Pokud například vlastník rodinného domu nevykonává své vlastnické právo (dům vůbec nevyužívá, neplatí daň z nemovitých věcí a podobně) po dobu deseti let, má se za to, že ji opustil. V takovém případě nabude vlastnické právo k domu stát (obec). Desetiletá lhůta počne běžet nejdříve od 1. ledna 2014 (to znamená, že stát může nabýt vlastnické právo k opuštěnému domu nejdříve 1. ledna 2024).

Nabytí vlastnického práva – poctivý nálezece

CO S NIMI?

Příběh ze života

Pan Malina se v květnu zúčastnil koncertu regionální rockové kapely Ostravačka, který se konal ve večerních hodinách na místním fotbalovém hřišti. Během koncertu vypil dohromady osm dvanáctistupňových piv, což ho přivedlo do takového stavu, že ztratil švýcarské hodinky v hodnotě osmi tisíc korun, starý deštník a dokonce i rodinného mazlíčka, dvouletého jezevčíka Špagetku. Ztrátu zjistil až doma, když jej ve dveřích přivítala manželka se slovy „Ty ale zase vypadáš! A kde máš

Špagetku?“. Ihned se s manželkou vydali hledat zpět na hřiště ztraceného psa, ale ani Špagetku a ani hodinky a deštník nenašli. To ale nevěděli, že po skončení koncertu Zbyšek Borůvka hodinky, deštník i Špagetku našel. Zbyšek ale nevěděl, komu nalezené věci a pes patří. Po koncertě se k nim totiž nikdo nehlásil a pořadatel s nimi nechtěli mít nic společného, proto je vzal domů. Jelikož nevěděl, jak by měl postupovat, obrátil se s prosbou o radu na internetovou právní poradnu. www.pravnilinka.cz

Kde právní úpravu nabytí vlastnického práva naleznete?
§ 2235 – 2301 v ČÁSTI ČTVRTÉ Hlava II. zákona č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník

RADA PRO PANA ZBYŠKA BORŮVKU

- Pan Zbyšek se ocitá v postavení nálezece, jehož povinností je ztracené věci vrátit nálezci. Jelikož z nalezených věcí nemohl jednoznačně poznat, komu patří, pak v takovém případě je povinen oznámit nález obci, na jejímž území byly věci nalezeny (zpravidla do tří dnů).
- Obec pak nález oznámí obvyklým způsobem (například na webových stránkách příslušné obce). Pokud obec zjistí vlastníka, vyzve ho k převzetí věci (§ 1053 odst. 1).
- Je na obci, aby rozhodla, jakým způsobem budou nalezené věci uschovány (obec může rozhodnout, že věci uschová nálezece – s jeho souhlasem – § 1054 odst. 1, věta první).
- S neprodejnými věcmi (deštník) obec naloží libovolným způsobem (například ho po určité době vyhodí do popelnice – § 1054 odst. 2, věta druhá).
- Pan Zbyšek má ze zákona nárok na takzvané nálezné, které činí jednu desetinu ceny nálezu (§ 1056 odst. 2).
- Pokud se pan Malina o hodinky nepřihlásí do jednoho roku od vyhlášení nálezu, může nálezece nebo obec nakládat s věcí jako poctivý držitel (může je třeba i užívat).
- Po uplynutí tří let od vyhlášení nálezu nabude nálezece nebo obec vlastnické právo k věci (§ 1057 odst. 3).
- Jedná-li se o jezevčíka Špagetku, rovněž je potřeba nález oznámit obci. Nepřihlásí-li se pan Malina o jezevčíka do dvou měsíců od vyhlášení nálezu, nabude k němu Zbyšek vlastnické právo a může si ho ponechat. Nebude-li si chtít Zbyšek pejska ponechat, obec ho svěří útulku. Ten může pejskem volně disponovat po uplynutí čtyř měsíců ode dne, kdy mu byl pejsk svěřen. Byl-li nález pejska vyhlášen až po předání do útulku, počne lhůta běžet až od vyhlášení nálezu (§ 1059).

DOPORUČENÍ Z PRAXE

- Kdo si přisvojí cizí věc nebo jinou majetkovou hodnotu nikoli nepatrné hodnoty (rozuměj minimálně v hodnotě pěti tisíc korun), která se dostala do jeho moci nálezem, omylem nebo jinak bez přivolení osoby oprávněné, může být potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti (například zákazem provozování zastavárny).

CO JE NOVÉHO V OBLASTI NABYTÍ VLASTNICKÉHO PRÁVA?

Jakým okamžikem nabýváte vlastnické právo?

Nový občanský zákoník chápe pojem věc odlišně, než jak tomu bylo za předchozí právní úpravy. Nově se věcí rozumí vše, co je rozdílné od osoby a slouží potřebě lidí. Věc může být jak hmotné povahy (lze si na ni sáhnout), tak nehmotné povahy.

Nehmotnou věcí jsou práva, jejichž povaha to připouští, a jiné věci bez hmotné podstaty (například pohledávka, klientela, know-how). K individuálně určené věci (konkrétní obraz, automobil) se vlastnické právo nabývá již samotnou smlouvou (například podpisy smlouvy). Pokud kupujete zboží v obchodě, stáváte se vlastníkem až převzetím koupené věci. Při samoobslužném prodeji nabývá kupující vlastnické právo k věci až zaplacením kupní ceny. Nicméně je na straně smlouvy, aby se dohodly, ve kterém okamžiku přechází vlast-

nické právo. Okamžik přechodu vlastnického práva má význam zejména pro počátek běhu lhůt (například pro uplatnění práva z vad nebo práv vyplývajících ze záruky). U nemovitých věcí, které podléhají evidenci v katastru nemovitostí, se režim nemění.

Vlastnické právo k nemovité věci zapsané do katastru nemovitostí se nabývá zápisem do takového seznamu (zpětně k okamžiku podání návrhu na vklad vlastnického práva).

Nabytí vlastnického práva od neoprávněného (§ 1109 až 1113)

Vlastnické právo k věci, která není předmět evidence ve veřejných seznamech, může být i ten, kdo kupuje od osoby, která k tomu není oprávněná.

Nabytí vlastnického práva od neoprávněného lze na základě řádného nabyvacího titulu (smlouva), pokud k nabytí došlo:

- ve veřejné dražbě
- od podnikatele při jeho podnikatelské činnosti v rámci běžného obchodního styku (například podnikatel prodává kupujícímu věc, která mu nepatří)
- za úplatu od někoho, komu vlastník věc svěřil (například nájemce prodá vybavení bytu jiné osobě)
- od neoprávněného dědice, jemuž bylo nabytí dědictví potvrzeno
- za dalších situací (například při obchodu na komoditní burze)

Vlastnické právo však může přejít jen tehdy, pokud je nabyvatel ke všem okolnostem v dobré víře v oprávnění druhé strany vlastnické právo převést. Ovšem nabyvatel, který v dobré víře za úplatu získal po-

užitou movitou věc od podnikatele, který při své podnikatelské činnosti v rámci běžného obchodního styku obchoduje s takovými věcmi (například zastavárny), má povinnost ji vydat vlastníkově, který prokáže, že věc pozbyl ztrátou nebo že mu tato věc byla odňata svémocně a že od ztráty nebo odnětí věci uplynuly nejvýše tři roky.

Pokud však někdo získal movitou věc za jiných okolností, stane se vlastníkem věci, prokáže-li dobrou víru v oprávnění převodce převést vlastnické právo k věci. To však neplatí, pokud vlastník prokáže, že věc pozbyl ztrátou nebo činem povahy úmyslného trestného činu.

NEZAPOMEŇTE

- Nálezece ztracené věci má právo na výplatu nálezného, a to v hodnotě deseti procent ceny věci.

SLOVNÍK PRÁVNÍCH POJMŮ

◆ Nemovitá věc – pozemky, domy, bytová jednotka, podzemní stavby se samostatným účelovým určením, jakož i věcná práva k nim (například věcná břemena), a práva, která za nemovité věci prohlašuje zákon (například právo stavby).

◆ Movitá věc – veškeré ostatní věci, které nejsou věcmi nemovitými.

◆ Hmotná věc – ovladatelná část vnějšího světa, která má povahu samostatného předmětu (židle, automobil).

◆ Nehmotná věc – práva, jejichž povaha to připouští, a jiné věci bez hmotné podstaty (pohledávka, klientela, software, know-how).